EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 29.7.2016
COM(2016) 464 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Napredek držav članic pri doseganju stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti

Kazalo

1. Uvod ... 3
2. Kaj je stroškovna optimalnost? ... 4
3. Pravni okvir ... 5
4. Pregled nacionalnih izračunov stroškovne optimalnosti ... 5
5. Napredek pri stroškovni optimalnosti ... 8
5.1. Nove stavbe ... 8
5.2. Obstoječe stavbe/večje prenove ... 9
5.3. Zamenjava elementov stavb ... 10
5.4. Načrti za zmanjšanje vrzeli ... 11
6. Sklepne ugotovitve ... 11

1. UVOD

To poročilo vsebuje pregled napredka držav članic pri doseganju stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti pri novih in obstoječih stavbah ter elementih stavb. Z njim Komisija izpolnjuje obveznost poročanja Evropskemu parlamentu in Svetu glede uporabe pooblastil, navedenih v členih 5(4) in 23 Direktive 2010/31/EU o energijski učinkovitosti stavb (v nadaljnjem besedilu: Direktiva)[1]. To poročilo bo prav tako podlaga za tekoči pregled Direktive, ki je eden izmed ukrepov okvirne strategije za energetsko unijo[2].

Stavbe so osrednjega pomena za politiko EU glede energijske učinkovitosti. Skoraj 40 %[3] porabe končne energije in 36 % izpustov toplogrednih plinov gre pripisati hišam, pisarnam, trgovinam in drugim stavbam. Izboljšanje energijske učinkovitosti evropskega stavbnega fonda je ključnega pomena za doseganje ciljev EU glede zmanjšanja izpustov in energijske učinkovitosti do leta 2020. To bo pripomoglo tudi k uresničevanju dolgoročnejših ciljev, začrtanih v okviru podnebne in energetske politike za obdobje od 2020 do 2030[4] ter v načrtu za nizkoogljično gospodarstvo za leto 2050[5].

Direktiva o energijski učinkovitosti stavb je glavni zakonodajni instrument na ravni EU za izboljšanje energijske učinkovitosti stavb. Po prejšnji Direktivi 2002/91/ES[6] so morale države članice določiti minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti za nove in obstoječe stavbe. Toda določanje teh zahtev se je v državah EU razlikovalo. Mnoge države članice niso ocenile možnosti prihranka energije v primerjavi s stroški za določitev optimalnih ravni različnih zahtev glede energijske učinkovitosti. Ker stroškovno optimalne ravni niso bile izračunane, stroškovno učinkovita možnost prihranka energije ni bila jasno znana.

Poleg tega je bilo težko narediti čezmejno primerjavo napredka, ki so ga na tem področju naredile države članice. To je posledica različnih državnih in regionalnih pristopov ter uporabe različnih parametrov in metodologij. Zato so se zakonodajalci v EU odločili, da v okviru Direktive uvedejo mehanizem primerjanja, s katerim bodo izračunali stroškovno optimalno raven zahtev glede energijske učinkovitosti za nove in obstoječe stavbe, tako stanovanjske (enodružinske hiše in stanovanja) kot tudi nestanovanjske (pisarne, šole, bolnišnice itd.). Ta mehanizem primerjanja kaže področja, kjer države članice postavijo zahteve glede učinkovitosti pod stroškovno optimalnimi ravnmi, kar pomeni, da v nacionalnih stavbnih fondih obstaja neizkoriščena stroškovno učinkovita možnost prihranka energije.

Mehanizem primerjanja je izdelan na podlagi okvirne metodologije, ki omogoča primerjavo ukrepov za energijsko učinkovitost, ukrepov, ki vključujejo obnovljive vire energije, in različne kombinacije teh ukrepov. Metodologija temelji na primarni energijski učinkovitosti in stroških ter upošteva ocenjeno življenjsko dobo stavb.

Ta okvir omogoča Komisiji merjenje napredka držav članic pri doseganju stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede učinkovitosti. Napredek držav članic pri izvajanju določb Direktive glede stroškovno optimalnih ravni in minimalnih zahtev glede

---

1 UL L 153, 18.6.2010, str. 13.

2 COM(2015) 80 final.

3 V letu 2010. Glej dokument „Energy, transport and environment indicators“ („Energijski, prevozni in okoljski kazalniki“), izdaja 2012, Evropska komisija. Za namene te ocene je bila poraba končne energije v gospodinjskem in storitvenem sektorju združena. Treba je opozoriti, da to vključuje npr. porabo električne energije v aparatih, toda izključuje porabo energije v industrijskih stavbah.

4 COM/2014/015 final.

5 COM(2011) 112. Za doseganje ciljev za leto 2050 morata stanovanjski in terciarni sektor skupaj zmanjšati svoje izpuste CO2 za 88 do 91 % (v primerjavi z ravnmi iz leta 1990).

6 UL L 1, 4.1.2003, str. 65.

energijske učinkovitosti je bil obravnavan pri ocenjevanju predpogojev v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov za energijsko učinkovitost v infrastrukturi, javnih stavbah in stanovanjih. Stroškovno optimalna merila uporablja tudi Evropska investicijska banka za ocenjevanje pričakovane učinkovitosti naložb v prenovo stavb ter prenovitvene projekte in programe.

Naslednji oddelek pojasnjuje okvirno metodologijo, pravni okvir in zahteve ter napredek, ki so ga naredile države članice pri doseganju stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti.

2. KAJ JE STROŠKOVNA OPTIMALNOST?

Stroškovno optimalna raven je opredeljena v členu 2(14) Direktive. To je energijska učinkovitost (merjena v kWh/m^2 primarne energije[7]), ki vodi v najnižje stroške med ocenjenim življenjskim ciklom stavbe (30 let za stanovanjske stavbe in 20 let za nestanovanjske stavbe). Izračuni stroškov (izraženi v sedanji neto vrednosti) vsebujejo stroške naložb v ukrepe za energijsko učinkovitost in energijo iz obnovljivih virov, stroške vzdrževanja in obratovanja, stroške energije, zaslužke od proizvedene energije in stroške odstranjevanja (stroške za razgradnjo stavbe ob koncu njene življenjske dobe).

Stroškovno optimalna okvirna metodologija temelji na konvencionalnem okviru analize stroškov in koristi. Ne upošteva vseh zunanjih dejavnikov, ki lahko vplivajo na stroškovne izračune uporabe stavb v njihovem življenjskem ciklu. Podobno stroškovno optimalna okvirna metodologija ne upošteva pozitivnih učinkov za družbo naložb v energijsko učinkovitost in vključitev energije iz obnovljivih virov v stavbe. Ti lahko zajemajo ustvarjanje novih delovnih mest in bogastva, povečano produktivnost, izboljšanje zdravja stanovalcev v stavbah in vrednost stavb. Ker mnoge prednosti energijske učinkovitosti niso zajete v metodologiji, se lahko države članice odločijo za postavitev minimalnih zahtev, ki so nad stroškovno optimalnimi ravnmi.

Stroškovno optimalno okvirno metodologijo je treba razumeti kot orodje za podporo državam članicam pri postavljanju minimalnih zahteve glede energijske učinkovitosti pri stavbah in za njihov nadaljnji pregled, ob upoštevanju gibanja na trgu in tehničnega napredka. Določa načela za primerjavo ukrepov za energijsko učinkovitost, ukrepov, ki vključujejo obnovljive vire energije, in kombinacije teh ukrepov.

Čeprav stroškovno optimalna metodologija določa okvir za izračun, pa državam članicam zagotavlja precejšnjo prožnost pri izbiri parametrov izračuna (npr. referenčne stavbe, metoda izračuna energijske učinkovitosti, ukrepi za energijsko učinkovitost in obnovljivo energijo, stroški, cene energije in diskontne stopnje). Zato stroškovno optimalnih ravni ni mogoče primerjati neposredno med državami članicami. Vendar pa je mogoče stroškovno optimalno metodologijo uporabiti za opredelitev nacionalnih meril za nacionalne minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti ter za oceno in primerjavo relativnih ravni ambicij, za katere so bile postavljene te zahteve na ravni držav članic.

Nazadnje uporaba stroškovno optimalne okvirne metodologije prispeva k postavljanju minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti pri novih in obstoječih stavbah in elementih stavb (npr. stene, streha, okna itd.) v skladu s tehničnimi in ekonomskimi možnostmi prihranka energije in posebnimi nacionalnimi in regionalnimi razmerami. Poleg tega omogoča

[7] Izračun primarne energije vključuje razdelitev energije, potrebne za ogrevanje, hlajenje in prezračevanje prostorov, toplo sanitarno vodo in razsvetljavo. Skupno povpraševanje po primarni energiji, ki izhaja iz le-teh, se izračuna na podlagi nacionalnih faktorjev pretvorbe primarne energije. Morebitna obnovljiva energija, proizvedena na kraju samem, se odšteje od skupnega povpraševanja po primarni energiji.

opredelitev stroškovno učinkovitih ravni za gospodinjstva in vlagatelje. Zaradi tega države članice ne bodo postavile preveč ohlapnih zahtev, ki bi zavirale doseganje prihrankov energije. Poleg tega imajo udeleženci na trgu informacije o stroškovno najučinkovitejših ukrepih in svežnjih za energijsko učinkovitost in energijo iz obnovljivih virov pri novih in obstoječih stavbah ter za zamenjavo posameznih elementov stavb.

3. PRAVNI OKVIR

Določbe za izračunavanje stroškovno optimalnih ravni kot podlage za postavitev in pregled minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti na nacionalni in regionalni ravni so ključna prvina Direktive o energijski učinkovitosti stavb. Člen 4(1) Direktive od držav članic zahteva, da so minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti stavb ali stavbnih enot določene v skladu s stroškovno optimalnimi ravnmi. Člen 5 določa okvirno metodologijo, obveznosti držav članic o poročanju izračunov Komisiji in obveznost Komisije o poročanju o napredku držav članic Evropskemu parlamentu in Svetu.

Podrobne določbe o minimalnih zahtevah glede energijske učinkovitosti s ciljem doseganja stroškovno optimalnih ravni so določene v Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 244/2012[8] (v nadaljnjem besedilu: Uredba). Metodologija v Uredbi je bila določena v skladu s Prilogo III k Direktivi in jo dopolnjujejo smernice,[9] ki niso pravno zavezujoče.

Priloga III Uredbe vključuje obrazec, ki ga države članice uporabljajo za pripravo svojih izračunov stroškovne optimalnosti in poročanje o slednjih Komisiji. Uredba določa tudi glavne vidike, ki jih je treba obravnavati v nacionalnih poročilih o stroškovno optimalnih izračunih v skladu s Prilogo I k Direktivi. Nacionalna poročila morajo vsebovati vse uporabljene podatke in predpostavke ter izračun razlike med nacionalnimi minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti in izračunanimi stroškovno optimalnimi ravnmi. V idealnem primeru je treba minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti postaviti kot izračunane stroškovno optimalne ravni, tako da med njima ni razlike ali vrzeli. Druga možnost je, da so postavljene višje, da bi odražale prednosti energijske učinkovitosti, ki se ne odražajo v stroškovno optimalni metodologiji.

Če obstaja vrzel, pri čemer so minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti višje od izračunanih stroškovno optimalnih ravni, jo morajo države članice utemeljiti ali pa priložiti načrt za zmanjšanje vrzeli pred naslednjim pregledom izračunov stroškovne optimalnosti. Uvodna izjava (14) Direktive navaja, da se šteje, da velika vrzel obstaja, če so stroškovno optimalne ravni 15 % nižje od veljavnih minimalnih zahtev.

4. PREGLED NACIONALNIH IZRAČUNOV STROŠKOVNE OPTIMALNOSTI

V teku druge polovice let 2013 in 2014 je Komisija prejela skupaj 30 poročil od 27 držav članic. Združeno kraljestvo je predložilo eno poročilo za Veliko Britanijo in Severno Irsko ter ločeno poročilo za Gibraltar. Belgija je predložila ločena poročila za regije glavnega mesta Bruselj, Flandrija in Valonija. Grčija ni predložila nacionalnega poročila o stroškovno optimalnih izračunih pred datumom tega poročila.

Večina držav članic je upoštevala stroškovno optimalno okvirno metodologijo za izračunavanje in poročanje stroškovno optimalnih ravni, kot jo predpisujeta Direktiva in Uredba. Tehnično oceno podrobnosti nacionalnih izračunov stroškovne optimalnosti je

[8] UL L 81, 21.3.2012, str. 18.
[9] UL C 115, 19.4.2012, str. 1.

opravil zunanji izvajalec in je na voljo na spletu[10]. Komisija spremlja primere nepredložitve in nepopolne predložitve, kot je primerno.

Izračun stroškovno optimalnih ravni vključuje kar nekaj korakov:

- opredelitev referenčnih stavb,
- opredelitev ukrepov za energijsko učinkovitost in obnovljivo energijo,
- izračun povpraševanja po primarni energiji,
- izračun skupnih stroškov in
- izračun stroškovno optimalnih ravni in morebitne vrzeli med stroškovno optimalnimi ravnmi in minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti.

Prvi korak v izračunih je zahteval opredelitev referenčnih stavb pri novih in obstoječih enodružinskih hišah, stanovanjskih blokih, poslovnih stavbah in drugih ustreznih nestanovanjskih stavbah. Referenčne stavbe morajo biti reprezentativne za nacionalni stavbni fond in „značilne“ stavbe, za katere obstajajo posebne zahteve glede energijske učinkovitosti v nacionalni zakonodaji. Vendar pa je v nekaterih državah članicah pomanjkanje razpoložljivih statističnih informacij o vrstah stavb in pomanjkanje razdelitve glede na velikost, starost, gradbeni material, vzorec uporabe in podnebno območje otežilo določitev referenčnih stavb, ki v celoti opisujejo nacionalne stavbne fonde. Podatkovne zbirke za nacionalni sistem izdaje energijskih izkaznic za stavbe so pozitivno prispevale k razvoju zanesljivega sklopa referenčnih stavb za izračune stroškovne optimalnosti v več državah članicah.

Drugi korak pri izračunavanju je zahteval opredelitev ukrepov za energijsko učinkovitosti (npr. okna z dvojno zasteklitvijo in določeno U-vrednostjo[11]), ukrepov na podlagi energije iz obnovljivih virov (npr. ogrevanje vode na sončno energijo) in ustreznih alternativnih visokoučinkovitih sistemov (npr. soproizvodnja, daljinski sistemi za oskrbo z energijo, kondenzacijski kotli in toplotne črpalke), ki vplivajo na energijsko učinkovitost referenčnih stavb. Ti ukrepi so nato uporabljeni za izbrane referenčne stavbe za izračun energijske učinkovitosti in skupnih stroškov.

Posamezne ukrepe za energijsko učinkovitost in energijo iz obnovljivih virov je mogoče združiti v svežnje (npr. okna z dvojno zasteklitvijo, kondenzacijski kotli in ogrevanje vode na sončno energijo) ali variante (npr. sklop ukrepov za uresničitev stavbe s prostovoljno certificiranim znakom za okolje). Vsaj eden od teh svežnjev ali variant mora izpolnjevati zahteve za stavbe s skoraj nično porabo energije pri novih in po možnosti tudi obstoječih stavbah, kot določa člen 9 Direktive.

Ugotovljeno je bilo, da bi lahko nekatere države članice obravnavale več ukrepov, zlasti ukrepov za energijo iz obnovljivih virov. Obravnava več ukrepov za energijo iz obnovljivih virov bi lahko privedla do nižjih stroškovno optimalnih ravni, zlasti za države članice z večjo možnostjo za vgradnjo sistemov za pridobivanje energije iz obnovljivih virov v stavbe.

Tretji korak je izračun energijske učinkovitosti različnih ukrepov, svežnjev in/ali variant za izbrane referenčne stavbe na podlagi standardov CEN[12] ali enakovredne nacionalne metodologije za izračunavanje. Rezultati izračuna energijske učinkovitosti so predstavljeni v letnem povpraševanju po primarni energiji na kvadratni meter uporabne tlorisne površine (v kWh/m^2).

---

10 https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/buildings.

11 U-vrednost je mera za učinkovitost toplotne izolacije gradbenih materialov, elementov stavb itd.

12 Energijske karakteristike stavb – Splošna raba energije in opredelitev potreb po energiji EN 15603, 2008.

Preverjanje skladnosti nacionalnih metodologij za izračunavanje energijske učinkovitosti z zahtevami Priloge I k Direktivi in Priloge A k dokumentu EN 15603[13] je bilo izvedeno s podporo zunanjega izvajalca po javnem naročilu za storitve[14]. Ugotovljeno je bilo, da nekatere nacionalne metodologije za izračunavanje energijske učinkovitosti ne upoštevajo vseh vidikov, ki neposredno ali posredno vplivajo na energijsko učinkovitost stavb. Mnoge nacionalne metodologije na primer ne upoštevajo ukrepov, povezanih z novimi tehnologijami (npr. vetrne turbine na kraju samem in soproizvodnja na kraju samem), in pasivnih rešitev (npr. naravna osvetlitev in naravno prezračevanje). Posledično so pridobljene stroškovno optimalne ravni morda višje od pričakovanih, odvisno od celovitosti nacionalnih metodologij za izračunavanje energijske učinkovitosti.

Naslednji korak je izračun skupnih stroškov za različne ukrepe, svežnje in/ali variante na podlagi neto sedanje vrednosti, in sicer z uporabo celovitega stroškovnega pristopa. To pomeni, da so bili za vsak ukrep, sveženj in/ali varianto, ki so uporabljeni za referenčno stavbo, upoštevani vsi stroški gradnje (ali večje prenove) in poznejša uporaba stavbe. Upoštevani obdobji izračunov sta bili 30 let za stanovanjske in javne stavbe ter 20 let za nestanovanjske stavbe.

Skupni stroški so izračunani z dveh različnih vidikov: finančnega (tj. iz vidika lastnika stavbe in vlagatelja) in makroekonomskega (tj. iz družbenega vidika). Pri finančnem izračunu stroški vključujejo zneske, ki jih je plačal končni uporabnik, skupaj z vsemi veljavnimi davki, vključno z DDV in dajatvami. Pri makroekonomskem izračunu cene ne vključujejo vseh veljavnih davkov, DDV, dajatev in subvencij. Vendar je pri slednjem vključen strošek izpustov toplogrednih plinov. Poleg tega znaša ena od vsaj dveh diskontnih stopenj, ki se uporabijo za analizo občutljivosti za makroekonomski izračun, 3 %, izraženo realno. Pri finančnem izračunu morajo diskontne stopnje izražati nacionalna okolja financiranja in hipotekarne pogoje.

Nekatere države članice niso sporočile podrobnih podatkov o stroških vzdrževanja in stroških zamenjave. Pomanjkanje podatkov o obratovanju in prenovi stavb je vplivalo zlasti na izračune stroškovno optimalnih ravni za večje prenove in zamenjavo elementov stavb. Zato je bilo te težje opraviti kot pa izračune stroškovno optimalnih ravni za nove stavbe.

Zaključni koraki zajemajo izračunavanje stroškovno optimalnih ravni in oceno vrzeli v zvezi z minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti pri novih in obstoječih enodružinskih hišah, stanovanjskih blokih, poslovnih stavbah itd. ter ustreznih elementih stavb.

Izračun stroškovno optimalnih ravni za vsako referenčno stavbo je podrobno opisan v točki 6 Priloge I k Uredbi. Primerjajo se rezultati skupnih stroškov za različne ukrepe, svežnje in/ali variante ter se izbere najnižji. Stroškovno optimalne ravni so povprečna stroškovno optimalna energijska učinkovitost vseh referenčnih stavb v posamezni kategoriji stavb (enodružinska hiša, stanovanjski bloki, poslovne stavbe itd.), ob ločenem upoštevanju novih in obstoječih stavb. Večina držav članic je o rezultatih poročala jasno, vključno z vsemi uporabljenimi predpostavkami (npr. svežnji/variante, gibanja cen energije, diskontne stopnje).

Ko so izračunane stroškovno optimalne ravni, je mogoče določiti razliko z minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti in sprejeti odločitev o tem, ali bo nacionalno merilo postal makroekonomski izračun ali finančni izračun. Vrzel med minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti in stroškovno optimalnimi ravnmi je razlika med stroškovno optimalnimi ravnmi in zahtevami glede energijske učinkovitosti v nacionalnih gradbenih

[13] EN 15603:2008, Energijske karakteristike stavb – Splošna raba energije in opredelitev potreb po energiji, CEN, januar 2008. Priloga A k standardu se nanaša na metode za zbiranje podatkov o stavbah.

[14] ENER/C3/2013-414.

predpisih, deljena s stroškovno optimalno ravnijo in izražena v odstotkih, kot je predstavljeno v točki 7.2 smernic.

Če je vrzel med stroškovno optimalnimi ravnmi in zahtevami gradbenih predpisov velika (>15 %), jo morajo države članice utemeljiti, kot je določeno v členu 5(3) Direktive in členu 6(2) Uredbe, v svojem poročilu o stroškovno optimalnih izračunih. Kadar vrzeli ni mogoče utemeljiti, morajo predložiti načrt z ustreznimi koraki za zmanjšanje vrzeli.

5. NAPREDEK PRI STROŠKOVNI OPTIMALNOSTI

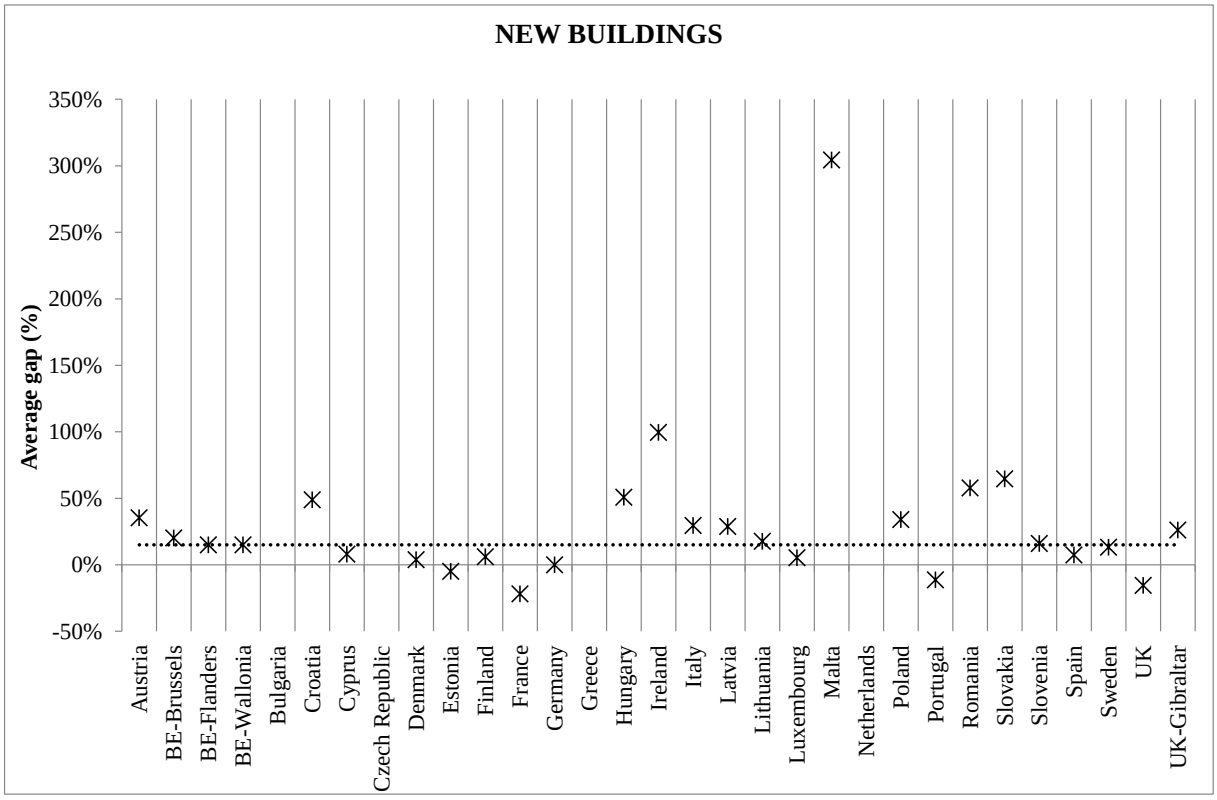
Napredek posameznih držav članic, dosežen pri določanju stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, je predstavljen v spodnjih grafih, ki kažejo povprečno vrzel. Črtkana črta predstavlja 15-odstotni prag, nad katerim je mogoče vrzel šteti za veliko.

Iz primerjave sporočenih stroškovno optimalnih ravni in minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti je mogoče sklepati, da je okoli polovica držav članic postavila minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, ki so znotraj 15-odstotnega praga. Povprečne vrzeli med stroškovno optimalnimi ravnmi in minimalnimi zahtevami za vse kategorije (tj. nove stavbe, večje prenove in elementi stavb) in vrste stavb (tj. enodružinske hiše, stanovanjski bloki in nestanovanjske stavbe) so na primer pod tem pragom na Danskem, Finskem in v Španiji.

5.1. Nove stavbe

V primeru novih stavb so bile v 13 primerih (od 27 izračunov) minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti postavljene največ 15 % nad stroškovno optimalno ravnijo: Belgija – Flandrija, Belgija – Valonija, Ciper, Danska, Estonija, Finska, Francija, Nemčija, Luksemburg, Portugalska, Španija, Švedska in Združeno kraljestvo. V Litvi in Sloveniji je povprečna vrzel le nekoliko presegla 15-odstotni prag.

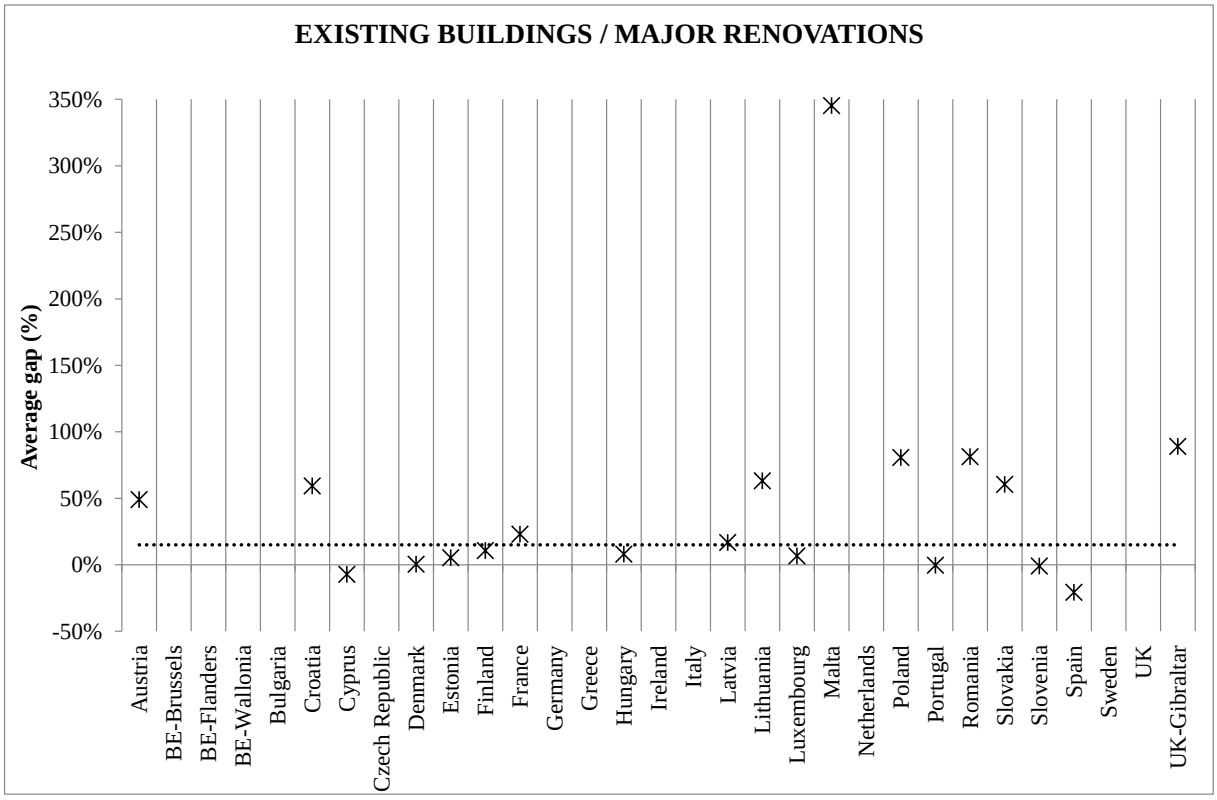
Estonija, Francija, Nemčija, Portugalska in Združeno kraljestvo so postavili minimalne zahteve, ki so bile ambicioznejše od stroškovno optimalne ravni za te države.

Povprečna vrzel med minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti in stroškovno optimalnimi ravnmi: nove stavbe

5.2. Obstoječe stavbe/večje prenove

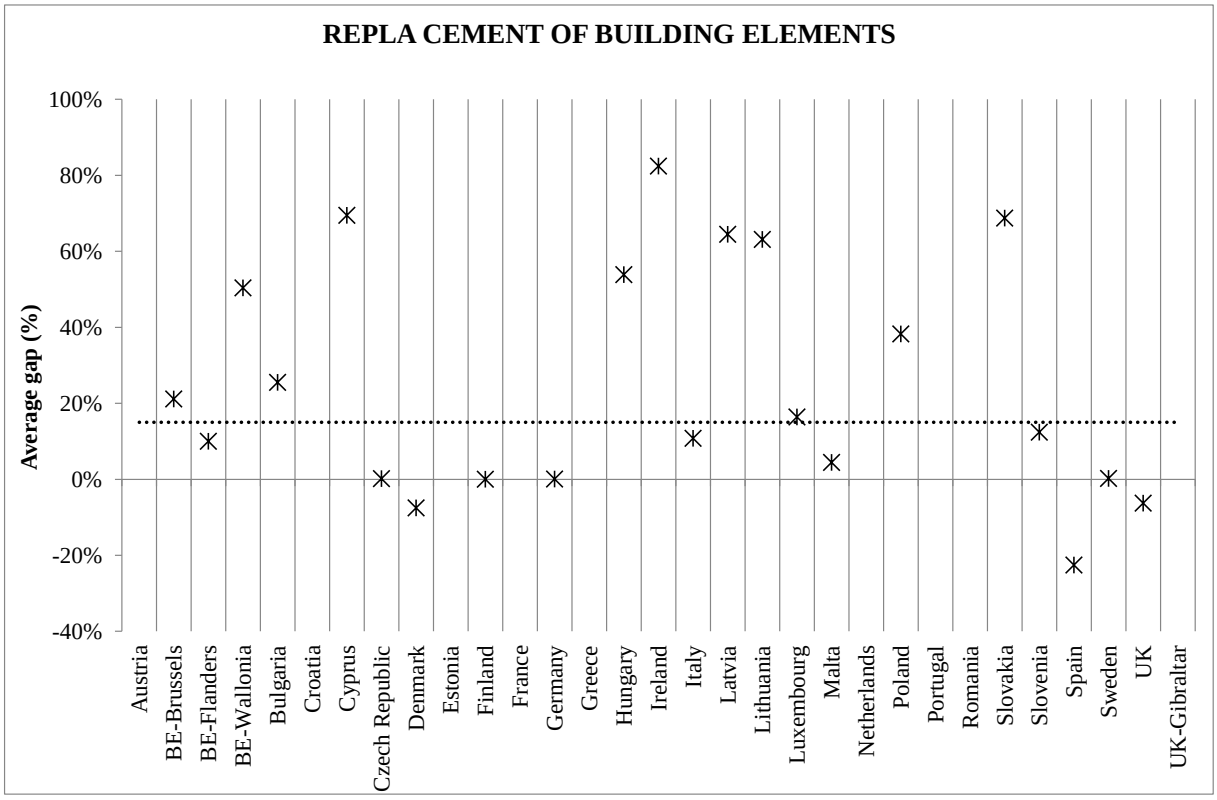
Minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti za večje prenove so bile postavljene največ 15 % nad stroškovno optimalno ravnijo v 9 primerih (od 19 izračunov): Ciper, Danska, Estonija, Finska, Madžarska, Luksemburg, Portugalska, Slovenija in Španija. Povprečna vrzel za večje prenove v Latviji je le nekoliko presegla 15-odstotni prag. Ciper, Portugalska, Slovenija in Španija so postavili zahteve, ki so bile enako ali bolj ambiciozne kot stroškovno optimalnih ravni.

Povprečna vrzel med minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti in stroškovno optimalnimi ravnmi: večje prenove

5.3. Zamenjava elementov stavb

Večina držav članic je izračunala stroškovno optimalne ravni za nekatere elemente stavb, vendar običajno ne za vse, ki jih predpisujeta Direktiva in Uredba (stena, streha, okno in tla). V 11 primerih (od 22 izračunov) so bile minimalne zahteve glede učinkovitosti postavljene največ 15 % nad stroškovno optimalno ravnijo: Belgija – Flandrija, Češka republika, Danska, Finska, Nemčija, Italija, Malta, Slovenija, Španija, Švedska in Združeno kraljestvo.

Povprečna vrzel med minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti in stroškovno optimalnimi ravnmi: zamenjava elementov stavb

5.4. Načrti za zmanjšanje vrzeli

Kadar obstaja vrzel in države članice določijo minimalne zahteve nad stroškovno optimalnimi ravnmi, jo morajo utemeljiti in predložiti načrt z opredelitvijo ustreznih korakov za zmanjšanje vrzeli. Načrti za zmanjšanje vrzeli so bili predloženi za okoli dve tretjini sporočenih vrzeli. V idealnem primeru morajo poročila jasno navajati konkretne korake za premostitev vrzeli znotraj časovnega okvira, določenega v Direktivi in Uredbi, vključno z minimalnimi zahtevami za stavbe s skoraj nično porabo energije (leta 2018/2020). Vendar vsi načrti, predloženi v poročilih o stroškovno optimalnih izračunih, niso vsebovali prepričljivih časovnih okvirov.

Spremljanje izvajanja nacionalnih načrtov za zmanjšanje vrzeli je zunaj okvira tega poročila, saj imajo države članice za zaprtje vrzeli čas do naslednjega petletnega pregleda zahtev glede energijske učinkovitosti. Ta pregled je predviden do začetka leta 2018. Komisija bo na podlagi novih izračunov stroškovne optimalnosti, ki jih države članice predložijo leta 2018, ocenila, kako so bile zaprte vrzeli med minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti in trenutnimi stroškovno optimalnimi ravnmi.

6. SKLEPNE UGOTOVITVE

Vse države članice razen Grčije so predložile izračune stroškovne optimalnosti. V večini primerov so bile zahteve izpolnjene tako za direktivo o energijski učinkovitosti stavb kot tudi za delegirano uredbo glede okvirne metodologije. Komisija spremlja ostale primere, kot je primerno.

Cilj stroškovno optimalne okvirne metodologije je bil dosežen, saj je zagotovil podlago za sprejemanje odločitev glede postavljanja minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti na nacionalni in regionalni ravni na „pravo“ (tj. stroškovno učinkovito) raven.

Izračuni stroškovne optimalnosti kažejo, da je še vedno precej možnosti za stroškovno učinkovite prihranke energije, ki jih je mogoče doseči s premostitvijo vrzeli med trenutnimi minimalnimi zahtevami in stroškovno optimalnimi ravnmi.

Prvič je bil uporabljen primerjalni okvir na podlagi stroškovno optimalne metodologije, predlagane v Direktivi in Uredbi. To je omogočilo primerjavo in združevanje različnih tehnologij za energijsko učinkovitost in obnovljivo energijo. To delo je nacionalnim organom pomagalo postaviti realne minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti za stavbe in pripraviti temelje za dosego ciljev za stavbe s skoraj nično porabo energije[15]. Na koncu je to prispevalo k dvigu skupnih ravni ciljev glede tehničnih in ekonomskih možnosti prihranka energije v stavbnem sektorju po vsej EU, kar je predvideno tudi v prihodnost usmerjenih strategijah za prenovo stavb, objavljenih v skladu s členom 4 direktive o energijski učinkovitosti[16]. Vendar bi lahko potencial različnih vrst energije iz obnovljivih virov bolje raziskali v izračunih in poiskali boljše statistične informacije o nacionalnih stavbnih fondih.

Komisija bo v celoti uporabila svoja pooblastila po Pogodbi in zagotovila, da se direktiva o energijski učinkovitosti stavb pravilno izvaja. To vključuje doseganje stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti v okviru navedenega časovnega okvira, da se zagotovi doseganje dolgoročnejših energetskih in podnebnih ciljev EU in prispevek stavbnega sektorja pri uresničevanju teh ciljev.

[15] Priporočilo Komisije o smernicah za spodbujanje stavb s skoraj nično porabo energije in najboljših praks, da se zagotovi, da bodo do leta 2020 vse nove stavbe stavbe s skoraj nično porabo energije.

[16] UL L 315, 14.11.2012, str. 1–56.